

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Vizitarea familiilor

În ajunul Bobotezii preotul merge pe la casele creștinilor spre a le stropi cu apă sfințită. Obiceiul acesta astăzi e interpretat și îndeplinit numai ca act liturgic, ca lucrare sfințitoare. Cred însă că sensul lui e mai larg. În el se exprimă voința Bisericii de-a căuta pe credincioși, prin preoții ei, în casele lor, de a întinde misionarismul din locul public până în colțurile cele mai private ale vieții omenești. Umblarea «cu botezul» indică asupra unei datorii pastorale: vizitarea familiilor cu scopul de-a le cunoaște, învăța și scuti.

Vizitarea familiilor e considerată în Pastorală mai nouă ca unul din mijloacele cele mai importante pentru apropierea de sufletul credincioșilor. Se știe că viața adevărată, proprie, și-o trăiește omul în intimitate. În multe timpuri trăiește o viață de suprafață, de împrumut. În multe timpuri omul uita de ce e el în intimitatea sufletului său și se pomeneste judecând superficial împreună cu toți ceilalți. Condamna prea repede sau apreciază prea repede. Reacționează la tot ce află, aproape fără să gândească. Și aproape niciodată un îndemn, un sfat, un gând ce se adresează unei mulțimi nu pătrunde prin stratul gros al psihologiei acestor momente până la el, nu ajunge să răsună acolo în afundul lui sufletesc, să provoace un dialog serios între gândurile lui și îndemnul ce i se comunică.

Deaceia se pune azi atâta greutate pe pastorația individuală. Omul cu care ai stat odată de vorbă despre lucrurile tainice ale sufletului, mărturisindu-ți și el și mărturisindu-ți și tu gânduri intime despre viață, despre Dumnezeu, dureri ascunse și nădejdi, îți devine mai apropiat. În predicile ulterioare aruncându-ți ochii asupra lui îi surprinzi o privire de înțeles, între tine preot și el se stabilește îndată un circuit pe dedesup și dedesub al cuvintelor ce le rostești: vă leagă ceva în mod deosebit, formați o comunitate neștiută de ceilalți. Cuvintele tale le leagă el de cuvintele de atunci și i se luminează mai mult decât altora. Un om pe care l-ai cunoscut în intimitatea sufletului său — care totdeauna e mai curată și mai gingașă decât manifestările aspre și ursuze, — se va rușina mai mult dacă l vei surprinde vre-odată în atitudini și fapte nepotrivite. Îl va inunda amintirea acelui ceas de convorbire în care ți-a simțit inima învâluindu-l cu dragoste și în care și el s'a arătat că are, în fond, un suflet mai sensibil de cum arată. Peste tot e o metodă excelentă aceea de-a desgroa de s b straturile de răceală și de sălbătăcie floarea gingașă a sensibilității pe care o are aproape fiecare suflet. Căci sensibilitatea sufletului este organul religiozității. Prin ea recapătă viața obișnuințele religioase, devenite forme automate. Și tot ea este aceea care

reține pe om dela ultima decădere și-l ajută să se refacă. Iar sensibilitatea sufletului nu poate fi desmormită decât în atmosfera caldă a tăinuirii intime.

Nu mă gândesc aci la acea legătură care există de obicei între preot și o seamă de parohieni fruntași. Aceasta de multeori nu se deosebește de oricare altă legătură. Ea nu s'rabate până la intimitățile fragede ale sufletului, ci rămâne tot la preocupări de suprafață: la chestii de conlucrare în domeniul administrativ, politic, financiar, economic. Chiar pretenția ce se leagă între preot și unii fruntași ai satului, de cele mai multeori nu are caracter spiritual. În convenirile distractive ale lor domnește un spirit cu totul laic, adecă de suprafață. Pretenția e numai aparentă, căci nu e întemeiată pe o profundă penetrație a unuia în sufletul celuilalt, pe iubirea acâncă a unuia față de altul.

Eu mă gândesc la o legătură individuală care să conștie într-o apropiere sinceră a adâncurilor sufletești. O apropiere care se face prin dragoste, prin aducerea omului în acea stare de seriozitate, de încredere și de sinceritate, în care își deschide comoara cea mai ascunsă a sufletului său. Mă gândesc la convorbiri și legături în care se vorbește de Dumnezeu, de sufletul propriu, de problemele și durerile proprii pe o coardă gravă și meditativă.

Pentru acest fel de contact individual cu oamenii se recomandă foarte mult vizitarea caselor lor. Duminică seara și în sărbători e timpul cel mai potrivit. Va începe cu fruntașii satului ca să se obișnuiască oamenii cu acest obicei. Îl va anunța înainte, dându-le grije să nu se pregătească în mod deosebit. Va merge cu preoteasa, căci astfel vizita pare mai puțin oficioasă, mai familiară. Preoteasa, ca femeie, știe să creeze totdeauna mai ușor o atmosferă de intimitate. Se vorbește la aceste ocazii de câmp, de sămănături, de întâmplările din lumea mare. La unele vorbește mai mult gospodarul, la altele are cuvântul preotul, interpretând faptele într-o lumină religioasă; strecurând câte o părere care echivalează cu un sfat, cu un îndemn în privința raporturilor dintre membrii familiei, a curățeniei din casă, a ordinei din gospodărie, a atitudinii ce are să o a omul față de un anumit curent social, față de anumite ziare. Sunt prezentați copiii, cu care ocazie se găsesc câteva cuvinte de laudă pentru ei, un sfat cu privire la creșterea lor, la îndrumarea lor spre școală mai înaltă sau spre meserie, sau spre continuarea gospodăriei părintești.

O ochire pe pereți, prin casă, îți descopere ce cărți, ce gazete se folosesc în casă, ce icoane se află. Vei

ști astfel de e cazul să înlocuești o anumită gazetă cu o alta, să aduci altădată o carte pentru copii, să le vorbești de icoane. Află ce pedici sunt în casă în calea unei vieți religioase mai profunde: neînțelegeri între soț și soție, mizerie, greutăți mari, influințarea din partea vre-unor rude sau vecini, idei eronate la soț primite din armată sau din altă parte. Cunoști astfel terenul. Și cum să îți direcționezi lucrarea referitor la această familie. Cu ocazia aceasta capul familiei îți face eventual vre-o rugămintă pentru a-l ajuta într-o chestiune sau alta. Dacă familia e cam înstrăi-

nată de biserică, o astfel de vizită poate să-i mai încălzească.

Ar putea fi folosit și prilejul umblării «cu botezul» în sensul acesta? Cred că da unde e parohia mai mică, până într'o sută de familii. Dar chiar dacă ajunge până la 200 de familii, dacă începe preotul cercetarea caselor cu 2—3 zile mai înainte, poate să umble mai domol, să jertfească câte 10 minute în fiecare casă; mai întrebând pe-ai casei de una și de alta, mai învățându-i câte ceva, lăsând în urma sa impresia că se interesează de viața casei aceleia.

Dr. D. STĂNILOAE

Anul nou în Sibiu

Întâia zi a anului 1935 s'a prăznuit cu multă solemnitate în biserica noastră catedrală din Sibiu.

P. S. Sa Arhiepiscopul Vasile, cu mare asistență, a slujit sfânta Liturghie, la sfârșitul căreia s'a oficiat Doxologia cea mare, ridicându-se calde rugăciuni către Cel Atotputernic și implorându-l ocrotirea și pentru anul în care intrăm.

La priceasnă a rostit P. C. Sa pâr. protopop Em. Cioran o impresionantă predică, urmărită cu toată luarea aminte din partea numeroasei asistențe.

După ieșirea din sfânta biserică, reprezentanții autorităților locale militare și civile, și alți credincioși ai bisericii noastre, s'au prezentat în mare număr la reședința mitropolitană, ca să aducă I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae omagiale felicitări de anul nou.

Ul general Virgil Economu comandantul Corp. VII de armată în numele armatei și al D-nei Sale, aduce călduroase urări de bine I. P. S. Mitropolit, asigurându-l de sentimentele profund creștine de care este condusă oștirea română. Toate greutățile mari ale anului trecut n'au clintit armata din postul de veghe: și ea va ști și în viitor să fie la înălțimea chemării ei de a-se jertfi pentru patrie. Roagă pe I. P. S. Sa să re roage neîncetat pentru sănătatea M. S. Regelui Carol II-lea, chezașia zilelor de mâine, și pentru propășirea neamului românesc, care are nevoie de pace și de bunăînvoire între cetățenii ei.

În numele preoțimii și-al credincioșilor din Mitropolie P. S. Sa Dr. Vasile Stan, vicarul arhiepiscopesc, aduce urările spre mulți ani fericiți, I. P. S. Mitropolit. În cuvântarea înălțătoare salută cu bucurie mare sosirea noului an 1935. Pentru cei cari și-au fixat un ideal în viața lor, anul nou nu mai este pentru ei un semn mare de întrebare, și teama de necunoscut nu-i mai înspăimântă. Schimbarea anului nu mai este o băjbăire prin în-

tunec, ci o punte de legătură între trecut și viitor. Constată la sfârșit de an, că naia bisericii noastre ardeleni a fost condusă, de cârmaciul ei dibaci, spre limanuri îmbucurătoare, ceea ce inspiră și mai mare încredere în sufletul tuturor credincioșilor. Roagă pe Dumnezeu, ca să-i dea I. P. Sf. Mitropolit, sănătate, pace și mulți ani rodnici și fericiți.

Di Dr. N. Regman, prefectul județului, în numele populațiunii din oraș și din județ, aduce cele mai vii mulțumiri I. P. Sf. Mitropolit, pentru că vede în I. P. S. Sa un animator al tuturor problemelor mari naționale în fruntea cărora stă. Roagă pe Dumnezeu să-i dea sănătate, să ducă mai departe lupta de spiritualizare și de renaștere sufletească a tuturor fiilor neamului românesc.

Înalt Prea Sfinția Sa mulțumește vorbitorilor și tuturor celor cari au venit să-l felicite. Între altele Înalt Prea Sf. Sa a spus: *În pragul noului an, ca buni creștini sântem datori să mulțumim lui Dumnezeu pentru toate câte ni-a dat, bune și cari ni s'au părut mai puțin bune, importante și mărunte, cunoscute și ascunse în hainele discreției cu care omul conștient de rostul său pe lume își duce traiul vieții. Anul care a trecut ne lasă drept moștenire multe greutăți și multe probleme la cari se vor adăoga desigur și acele ale anului celui nou. Pe noi nu ne înspăimântă acestea, ci pornind cu încredere deplină în Dumnezeu, suntem veseli să putem da creștinii noastre probleme mari de rezolvit. Noi ne dăm toate silințele să păstrăm sfânta noastră biserică în marea misiune religioasă pe care o are, dar în același timp prin aceasta o întărim ca cea mai puternică pârghie morală a statului românesc. Toți tiii neamului sunt înfrățiți prin legăturile duhovnicești ale bisericii strămoșești.*

In sufletul meu și-al credincioșilor bisericii noastre trăesc cele mai curate sentimente față de armata românească, pentru că știm cum s'a înfrățit în trecutul nostru crucea și spada. La temelie concepției noastre creștine despre viață stă jertfa, pentru toți, simbolul biruinții, întocmai ca și la armată, unde jertfa pentru patrie este idealul cel mai frumos.

Mulțumește apoi P. S. Sale Dr. Vasile Stan, pentru cuvintele de în-

curajare, asigurând că și în viitor turma și păstorul vor lucra în cea mai desăvârșită armonie. Mulțumește dlui Dr. N. Regman, exprimându-și bucuria justificată, pentru că biserica ajută și conlucră cu toate instituțiile statului în vremurile grele de azi.

Ultimile urări de bine se îndreaptă către M. Sa Regele Carol II-lea, căruia îi dorește mulți ani fericiți, către scumpa noastră țară românească, și pentru slava sfintei noastre biserici ortodoxe.

Școala secundară și religia

Ziarele dinaintea Crăciunului ne-au adus două știri mărunte, dar de-o gravitate excepțională. Cea dintâi suna cam așa: Ministerul Instrucțiunii a decis ca la clasele 4, 5, 6 și 7 dela școlile normale să se facă numai o oră de religie pe săptămână, adunând toate clasele laolaltă; aceasta sub titlul de încercare. Iar a doua: S'a fixat definitiv ca începând cu noul an școlar numărul orelor de clasă în școlile secundare să nu treacă de 30; reduceri de ore s'au făcut mai ales la religie și filozofie. Am încercat să dobândim amănunte, dar până acum nu ne-a reușit.

Nu știm după ce program se vor putea face lecții de religie deodată la patru clase de curs secundar superior? Profesorul cum se acomodeze subiectul, vârstei celor din cl. IV și al celor din cl. VII?

Să repete 4 ani aceleași chestiuni? — Vrea să fie exortatia, care se face azi în unele școli din Ardeal Duminecă de Duminecă înainte de a merge la biserică? Acestea nu explică adevărurile de credință și morală, ci le aplică. Dar ce ne miră mai mult e faptul, că tocmai acum, când peste lumea întreagă s'a revărsat un val de religiozitate, când problemele religioase ignorate voit în unele state apusene au ajuns din nou probleme grele de stat, când orașe și sate sunt inundate de sectarism, când poporul din Ardeal privește rece pe învățătorul, care nu merge la biserică și care nu-i mai cântă înălțător la slujbă, tocmai acum la ministerul (instrucțiunii sau al construcțiunii?) se crede, că învățătorul unui neam creștin, păstrător al unei mari comori de cultură bizantină și care cultură la rândul ei l-a ferit de pieire sigură în trecut, iar în viitor

il poate duce la glorie și poate da rol acestui neam românesc cu posibilități latente de a dăru Europei o renaștere bizantină, nu mai are lipsă de cunoștința și de razimul religiei?

Oare din capul cui a tăsnit această Atenă fără aripi, fără coif și fără haină?

Cerem categoric ca în școala normală să se introducă 2 ore de religie de fiecare clasă, iar Dumineca și sărbătoarea înainte de mergerea la biserică exortatia de 20—30 minute, iar pe lângă religie câte o oră de cântare bisericească (cel puțin pentru Ardeal), fiind mijlocul cel mai sigur de a lega învățătorul de popor și poporul de învățător.

Cât privește religia în licee, circulară un svon necontrolabil deocamdată, că ar fi scos-o de tot din cursul superior. Să nu fie așa; să o fi redus numai la o oră pe săptămână și ar fi o lovitură dată sufletului românesc, care nu trebuie tolerată, ci trebuie să miște toată lumea. Să se miște F. O. R.-ul.

Școala secundară e școala educativă. Așa e definită de toți pedagogii mari. Are să completeze educația formală și morală din familie și școala primară și numai apoi să îndoape pe elevi de date seci. Ori peste tot școala secundară de azi s'a transformat într'un laborator de îndopat elevii cu tot felul de cunoștințe, utile și inutile, fără selecție și de atâtea ori fără a le face măcar pricepute. Liceul de azi dă aproape neprelucrat materialul din universități și după metoda universitară, fără să se întrebe nimeni, ce rezonanță deșteaptă în sufletul abia înmugurit al copilului de curs se-

cundar. S'a pierdut de tot din vedere educația. Omoruri, crime, sinucideri, drame școlare, nu spun nimic ministerului și consiliului permanent? Cum se pot remedia aceste rele? Cu 5 ore de chimie și alte 5 de matematici la o clasă? Care materie e proprie să dea un razim sufletului zbuciumat al generației tinere de azi? Insuși tineretul, scăpat depe bănci a indicat direcția. Căci tineretul, care nu suferă încă de pe-cinginea lichelismului, cere azi pe Hristos în mijlocul vieții! Li se poate lua cu atâta ușurătate?

Că trebuie reduceri de ore, nu o neagă nimeni. Copiii de azi nu mai au copilărie; le-o mănâncă școala. Dar întrebăm de ce sunt necesare câte 4 ore de română la unele clase, când 3 și 2 ore sunt destule; de ce 3—5 ore de Chimie și Fizică în atâtea clase, când școala secundară n'are scopul să creeze chimiști; de ce trebuie muzică în fiecare clasă de liceu, iar pentru dezvoltarea vocii și aplicare de teorie ansamblul coral în 2 ore la săptămână, când teoria din primele trei clase îi e suficientă; de ce atâtea manifestare artistice extrașcolare, ca să răpească elevilor timpul de pregătire pentru lecții (căci fiecare concert, teatru etc., se pregătește în luni de zile cu grele și lungi repetiții!); de ce desemn în fiecare clasă, când în primele 3 clase li se pot da noțiunile fundamentale și în ultima clasă în o oră s'ar putea face aplicațiuni la stilurile arhitectonice pentru a le cunoaște; de ce atâtea ore de educație fizică și sport, când două ar fi destul, lăsându-i-se copilului timp liber să se miște în joc spontan, liber ales, care-i procură plăcere și-l dezvoltă conform individualității sale? Pentru ceice au aptitudini speciale de muzică, desemn, educație fizică, se pot crea ore facultative, fără a răpi vremea și a chinui și pe ceice nu le au.

Iată cum s'ar putea face reducere fără a păgubi școala, cultura și fără a scoate din programă materia cea mai proprie educației și formale și mai ales morale. Dece numai religia poartă ponosul încărcării pe programă?

Dar celce scrie aceste rânduri e tată. Ca tată întreabă pe dl ministru: părinții n'au nici un drept de a spune cum să se facă creșterea copiilor lor? Cine a acordat acest drept exclusiv ministerului? Noi părinții vrem să ni se crească copiii în frica lui Dumnezeu; vrem să li se dea drept razim în viață credința și moralitatea cre-

ștină; mai mult: fiecare materie și chiar fiecare lecție să întărească și prin concluziile ei acest razim. Căci, dle ministru, noi părinții susținem țara și neamul și le facem să dăinuiească prin copiii noștri; creșteți-ne copiii în lumina și căldura eternității. Altcum sunteți împotriva viitorului neamului și al țării și împotriva părinților. Să n'ajungă să vă blasteme!

Dl ministru C. Angelescu la consfătuirea directorilor de școli normale vorbea de o atenție deosebită cu privire la educația religioasă. Aceasta e? Nu credem să fi căzut așa de repede în contradicție. Sperăm că dsa nu știe de cele ce s'au pregătit în birouri și s'au dat pripit la gazetă. Nu e în interesul statului să se turbure iar provinciile alipite pe o chestiune atât de gravă, cum este cea a învățământului religios, care răscolește mai adânc sufletele decât o problemă politică.

Dacă Bucureștilor le convine poate o creștere fără Dumnezeu a copiilor, dați-le! Nouă nu ne trebuie, chiar de-or fi siliți copiii noștri să facă o oră în plus peste cele 30! S. B.

Izvoarele Istoriei Românilor [Fontes Historiae Daco-Romanorum], prețioasa publicație a dlui G. Popa-Lisseanu, membru coresp. al Academiei Române, au sporit de curând prin alte două cărți, și adică prin apariția volumelor IV și V—VI. Vol. IV conține: Cronica ungurilor de Simon de Keza, text și traducere; volumele V—VI ne dau cântecul de jale de Rogerius, și Descoperirea Ungariei cele Mari de Ricordus, text și traducere, „Bucovina”, București, 1935. Prețul unei cărți 100 Lei.

Cetitorul are în față nu numai traducerea corectă, ci și textul traducerilor. Cetirea lor lămurește deplin pe toți cei doritori să cunoască exact „misiunea istorică” a vecinilor noștri de peste Tisa și rolul lor de conducători în domeniul cultural și economic, și nu mai puțin ca „apărători” ai creștinătății...

Comentariile și introducerile, ce însoțesc publicația Izvoarele Istoriei Românilor, sânt binevenite pentru cetitorul român, căruia i se dă puțința de-a urmări pasagiile referitoare la istoria noastră națională chiar în lucrări privitoare în special la istoria Ungariei. Lectura cronicelor ungurești grădește limpede împotriva istoriei ticluite de urmașii de astăzi — mai mult sau mai puțin veritabili — ai celor 7 triburi ale lui Arpad.

Colecția, întreprinsă de dl G. Popa-Lisseanu, merită deosebită sprijinire atât din partea societăților culturale, cât și a cărturarilor noștri de pretutindeni.

* FOIȘOARA *

Tribuna

I. Tribuna și problemele culturale ale Ardealului

(1) de prof. ION BANU

Înfăptuirile de azi, din România modernă, ar fi greu să le înțelegem fără cunoașterea luptelor, cari s'au purtat pentru realizarea lor. Prin munca și frământările generațiilor, din a doua jumătate a veacului al XVIII-lea și a veacului trecut, s'au țesut pe urzeala instinctului național, aspirațiile spre înfăptuirea unității culturale și politice a românilor. Ziarul „Tribuna”, primul ziar cotidian din Ardeal, ce a început să apară la Sibiu în April 1884, este un fragment din sbuciumul pentru triumful românismului sub toate formele lui în Ardeal.

Naționalismul ardelean a crescut din pământul și sub cerul Ardealului. Generațiile ardelene, începând cu generația școlii ardelene, ce descifra din mărețiile Romei antice, originea romană a neamului de iobagi dela curțile grofilor și afirma cu tărie ideea de rasă latină a neamului nostru și sfârșind cu generația unirii, toate s'au dezvoltat și au trăit în ambianța spi-

rituală a românismului. Activitatea lor întregă s'a încadrat organic în tendințele și preocupările românismului.

Ideologia, problemele, directivele și obiectivele mișcării naționaliste, au suferit în decursul vremii transformări și amplificări, au variat aproape din generație în generație. Generația școlii ardelene trebuia să justifice cu ajutorul istoriei și filologiei existența noastră națională pe aceste plaiuri, afirmând latinitatea și continuitatea noastră în pământul Daciei. Generația lui Avram Iancu dela 1848, era preocupată să obțină pe calea armelor, prin revoluție, dreptul la o existență națională. În a doua jumătate a veacului trecut, spiritul epocii se îndrepta spre înfăptuirea unității spirituale a românilor și pregătea căile unirii tuturor românilor într'un singur stat. Axa fundamentală ce a unit organic toate generațiile ardelene, începând cu generația școlii ardelene și sfârșind cu generația desrobirii naționale, a fost ideea națională, fructul copt al instinctului național.

În trecut, așezarea noastră geografică, aici la porțile orientului, în drumul de încrucișare a tuturor năvălirilor, și vremurile de restriște prin care am trecut, când numai moartea și birul erau sigure în viața noastră, nu ne-a dat răgazul necesar, pentru a putea creea valori culturale. Am putut apărea în arena istoriei ca neam

unitar, cu destin propriu, abia atunci când condițiile de viață ale Europei s'au schimbat și au adus o schimbare și în pământul românesc, în urma penetrației spiritului modern.

Spiritul lumii moderne n'a rămas pasiv față de viața socială. Întocmai ca torențele cari, venind vara dela munte, în urma furtunilor, pe albia pârâului liniștit altădată și cu apă cristalină, rup zăgazurile ce voiesc să le hotărască cursul, mătura totul în cale și schimbă cursul apei, ce va veni după furtună; tot astfel și spiritul lumii moderne a năruit în desfășurarea sa vechile orânduirii, a schimbat cursul vieții sociale și a adus noi orânduirii. Sub presiunea lui au dispărut în negura trecutului instituțiile și clasele conducătoare din evul mediu, alte instituții și clase sociale au luat naștere mai potrivite noului spirit. Epoca modernă se înfățișează istoricului, plină de prefaceri adânci în toate domeniile vieții omenești, plină de frământări sociale și politice, plină de lupte înversurate între două lumi, între o lume ce muera și o lume nouă ce-și cerea dreptul la viață.

Ideile prefacerilor spirituale din Europa altoite în condițiile de viață ale românilor, au produs o fermentație și în sufletul românesc de acum un veac și ceva. Tendințele de înnoire ale formelor de viață,

zămislită în sufletul românesc, au afirmat dorința de a elibera neamul în a cărui structură spirituală zac energii nevalorificate încă. Dorința aceasta s'a afirmat sfielnică la început și a sfârșit prin a trece pe primul plan al preocupărilor. Un suflu înviorător a cuprins încetul cu încetul toate conștiințele de elită și valul de reînnoire a cuprins toate ținuturile locuite de români. Au urmat schimbări profunde, atât sociale cât și culturale în tot veacul al XIX-lea. S'au deschis orizonturi noi spiritului românesc și s'a pregătit în felul acesta configurația românismului de astăzi.

Prefacerile culturale din a doua jumătate a veacului trecut și tendințele organice ale vieții neamului românesc, au adus, între alte probleme, două probleme capitale: problema unității culturale și problema orientării culturii române.

Din cauza împrejurărilor specifice în care s'a desfășurat viața românească în diferitele ținuturi românești, formele ce le-au luat tendințele culturale au variat după ținuturile românești și după tradițiile și influențele locale. În aceste împrejurări a apărut problema unificării tendințelor culturale și nevoia afirmării unui curent cultural, care să integreze toate energiile productive ale neamului. Dar înfăptuirea unității culturale depindea de senzul orien-

Ce se petrece în biserica greco-catolică din America

Biserica apuseană catolică din America este astăzi în plină „activitate”. Vaticanul, în perfectă înțelegere cu episcopatul unit ardelean, a început în timpul din urmă lupta pe față împotriva ritului oriental, a personalului și limbii românești. Sfintele lăcașuri de închinare, ridicate de brațele poporului român cu milioane de dolari, se înstrăinează episcopilor romano-catolice fără învoirea enoriașilor.

Acest proces de înstrăinare, nu numai a zidurilor, dar și a sufletului românesc din noul Continent, a sguduit inimile românilor uniți. Protestul lor și-a spus graiul în congresul ținut la 21 Octombrie 1934 în orașul Canton-Ohio.

Iată ce spune, în fața celor 300 delegați din diferitele parohii nemulțumite, preotul greco-catolic Vuc în predica rostită la serviciul divin de deschidere a congresului:

„Noi nu ne-am întrunit aici nici ca răzvrătiți, nici ca separatiști, cum încearcă să ne înfățișeze cei ce voiesc a induce în eroare autoritățile noastre bisericești din Țară. Ne-am adunat ca fii credincioși și supuși ai mamei noastre biserici, *care nu mai pot îndura nedreptățile și avasările*. Nu ca să lovim în cineva, ci ca să ne apărăm limba, neamul și obiceiurile strămoșești. Ce cerem noi? Cerem dreptul de-a ne ruga în limba părinților noștri și de-a avea în biserică preoți români, *căci preoții romano-catolici, cari ni se impun cu sila, nu ne înțeleg și nu-i înțelegem*. Ei au alte obiceiuri și vorbesc în alte limbi decât a noastră. Intocmai ca vechii evrei, la râul Babilon, facem și noi azi jurământ: „Dacă se limba noastră lipită de cerul gurii, dacă te vom uita noi pe tine, scump Neam românesc al nostru!”

După deschiderea întrunirii, primul mirean care a ridicat cuvântul a fost Ioan Sălcău din Sharon care a spus: „Ceeace ne interesează pe noi azi în această întrunire este biserica și neamul. Pentru acestea s-au jertfit martirii și eroii noștri. Dacă va fi de lipsă, ne vom jertfi și noi, dar de neam și biserică nu ne lăpădam. Voim ca bisericile să rămână ale noastre, că noi le-am ridicat din sudoarea feții noastre. Și mai vrem ca aceste biserici să rămână românești”.

Delegatul Silaghi din Aurora declară: „Episcopul romano-catolic dela noi a alungat pe preotul român, care-și cerea biserica înapoi împreună cu credincioșii săi, și în locul lui a instalat preot romano-catolic, de neam polon, care nu știe românește. Românii nu se duc la slujbă. Li s'a pus cheia în ușa. Peste 900 de români plângeau pe afară, că deși zidiseră cea mai mare și mai frumoasă biserică românească din America, n'aveau unde se ruga”.

Alt delegat Talpoș din Cleveland spune:

„Credința mea și a celor 90 procente de credincioși e următoarea: „Întâi sântem români-creștini și numai în al doilea rând greco-catolici”. În altă ordine de idei ar-

tând impunerile suferite din partea episcopului romano-catolic spune că biserica li s'a trecut de mult pe numele acestuia, căci la tribunal e înscrisă astfel: „Biserica sf. Treime, proprietar episcopul romano-catolic”.

Păr. Vamos, din Canton, a spus:

„Mulți au suferit și vor mai suferi în lupta pentru libertatea ritului oriental și a limbii românești în biserici. Rezultatul final va fi desrobirea românilor greco-catolici.

Probleme, fapte, comentarii

Monografia parohiei Sf. Atanasie și Kiril cu biserica filială „Vulpe” din Iași, cu 25 ilustrații, de Pr. N. V. Hodoroabă, Tip. Terek, Iași, 1934. Un vol. de 157 pag. Prețul 50 Lei.

Monografiile sfintelor lăcașuri sânt împreună cu o muncă nu numai de migăloșie, ci mai ales de răbdare, vreme și în deosebi, — cum mărturisește autorul monografiei dela Iași, — de multă dragoste pentru altar.

Păr. N. V. Hodoroabă, cunoscut prin o activitate publicistică de un sfert de veac, ne pune înaintea ochilor atât trecutul unei parohii, cât și tot ce a putut înfăptui Sfinția sa, în enorie timp de mai mulți ani cu multă strădanie, în buna credință că „azi, mai mult ca ori când, trebuie să prețuim sfintele lăcașuri și să arătăm tuturor rostul credinței strămoșești în biruințele purtate veac după veac de neamul nostru atât de greu încercat în drumul său istoric”.

Preoții noștri din mitropolia Ardealului sânt, cel puțin în parte, preocupați de asemeni, să oglindească în monografiile starea trecută și actuală a parohiilor, unde slujesc.

Lucrări, de acest fel de conținut, vor fi în același timp potrivit răspuns la curiozitatea cutărui domn, fost ministru, care închipuindu-și că preotul n'are ocupație decât în ziua de Duminecă, pusese întrebarea: „Ce fac adevărat preoții de Luni până Sâmbăta?”

Cartea părintelui Hodoroabă, și cărțile publicate de alți preoți, arată pentru cine vrea să vadă, că preoțimea totuși poate să facă ceva și „de Luni până Sâmbăta”...

Pentru înfăptuirea tendințelor acestui curent s'au grupat conștiințele de elită ale timpului, în deosebi tineretul, ce venea cu energii proaspete și cu sufletul neîncadrat în realitățile altor vremi, străine momentului istoric.

În 1871 studențimea română în frunte cu genialul poet Mihail Eminescu și cu I. Slavici, studenți atunci la universitatea din Viena, au pus la cale comemorarea lui Ștefan cel Mare la Putna, cu intenția de a ține un congres studențesc, în care să se discute problemele culturale ale timpului, rolul tineretului în viața culturală și mijloacele de înfăptuire ale unității culturale. În discursul festiv rostit de A. D. Xenopol, student atunci la Berlin, se cuprinde întreagă ideologie de care a fost animat tineretul. „Avem acea putere, avem acea încredere, spune A. D. Xenopol, pentru că sufletul acestei părți a omenirii ce se numește neamul românesc, încă nu și-a vărsat în lume comoara cuprinsului său sufletesc. În adâncul său se mișcă noi armonii în sfera frumosului, noi descoperiri în acea adevărului, noi tipuri de caractere ce trebuie să iasă la lumină, să rămână în amintirea omenirii.

În acea fierbere interioară, ale cărei urmări stau ascunse în sânul viitorului, stă dreptul la trai, îndreptățirea speranțelor ce ne încântă... Să lucrăm cu toții la răspân-

Că episcopului romano-catolic din Cleveland nu-i trebuie suflute, ci proprietăți, e dovadă cazul nostru: Ne-am oferit să-i închinăm suflutește biserica aceasta nouă. (Pe ce-a veche le-o luase cu forța). El însă ni-a spus scurt, să-i trecem mai întâi biserica pe numele lui și apoi stă de vorbă cu noi. Situația e aceasta: episcopii romano-catolici după ce au pus mâna pe proprietăți, voiesc să ne șteargă complet ca grup național și să ne încorporeze la romano-catolici. De aceea ne impun preoți de ai lor și voiesc ca slujba să se facă în limba latină, iar noi să nu mai avem nimic de zis.

Cum este susținută „răsvățirea” greco-catolicilor din America, din partea celor „de acasă”? Se va vedea.

Pr. A. Marcoviciu

Recomandăm călduros monografia amintită tuturor celor care doresc să cunoască istoricul parohiei de care se ocupă, precum și preoților noștri ispițiți de-a se încerca și de a se orienta în alcătuirea de asemenea lucrări de scurte și interesante monografii bisericești.

Mamina, de Al. Lascarov-Moldovanu. Lucrarea aceasta apărută în editura „Cugetarea” s'a bucurat de-o critică unanim favorabilă, fiind considerată ca una din producțiile de seamă ale anului literar 1934 atât în ce privește forma ei aleasă, cât și conținutul ei, străbătut de un sănătos suflu de idealism creștin, așa de trebuitor vremii în care trăim.

O recomandăm cu toată insistența.

Praznicile mari și presa noastră. — Marile sărbători ale Bisericii le prăznuim după cuviință numai atunci, când izbutim să ne pătrundem, cât mai adânc, de înalta lor morală creștină.

Analizând puțin felul cum cotidia-nele capitalei, — cu unele excepții — au comentat și în 1934 marea praznic al Nașterii Mântuitorului nostru Isus Hristos, observăm că, pe lângă toată îndemânarea rafinată a scrisului, respiră mai mult creștinismul ocazional, oficial, cu totul exterior, în vreme ce înlăuntrul sufletului s'a încuibat binișor nota păgânătății, stânjenindu-i mersul spre nemărginit.

Necunoscători în ale religiei creștine, prezintă pe Mântuitorul Hristos ca pe un om excepțional, un fel de geniu politic, sau așa ceva, și nu ca Dumnezeu întrupat, cum îl credem și cum este.

direa acelorași credințe, și speranțe, să legăm românul din Ardeal cu cel de lângă Prut prin cuget și simțire și să lăsăm mersului istoric apropierea tuturor intereselor. Când tot românul va tinde spre un țel, când unirea minții și a inimii va fi încheiată, atunci acea politică va urma numai decât din însuș mersul lucrurilor. Aceasta deci să fie gândirea ce să ne lege împreună, aicea pe mormântul lui Ștefan cel Mare: că toți românii cari simt în ei o inimă mai nobilă, un suflet mai deosebit, fie ei din orice țară, să lucreze fiecare în parte și cu toții împreună spre aflarea și răspândirea mijloacelor, care vor putea să înlesnească înrădăcinarea credințelor, năzuințelor și speranțelor noastre comune în unul și același viitor și să asigure împlinirea acelui viitor însuși” („Convorbiri literare”, An. V. 1871).

În spiritul acestor idei programatice s'a desvoltat întreagă activitatea culturală a „Tribunei”. Orientările culturale reprezentate prin „Tribuna” și problemele discutate, fac parte integrantă din tendințele spirituale, cari au predominat epoca de prefaceri multiple ale vieții românești din a doua jumătate a veacului al XIX-lea.

Din cauza vitregiei vremurilor, în Ardeal era o singură clasă socială românească: clasa țărănească. Românismul era vie numai în sufletul masselor de țărani, ce

„Sărbători după sărbători... anunță nașterea lui Isus — spune un articol de de acest soi la Nașterea Domnului — a lui Isus, cel care sărind peste animalitate ca un om care s'a desrobît de gravitate, a învățat omenirea legea iertării și a iubirii. Și omenirea nu e mai bună. Căci Dumnezeu a pierit din inimi...”

Va fi pierit din inimile celor care îl socotesc numai ca om, — dar nu din ale masselor, care au strigat și vor mai striga: „Hristos se naște măriți-L!”

Aceste masse trăesc de fapt creștinismul; prin urmare ele nici nu înțeapă să fie creștine. Evocând la praznice mari și mici, pe Isus Hristos, ele și cred în rostul nepătruns al Mântuitorului.

Nașterea Lui este pentru elitele de reculegere, de revenire la El, de viațuire cu El și prin El, căci altă desăvârșire nu este. Ceice își întorc privirea spre Cel născut în staulul dela Betleem, găsesc totdeauna izbăvirea după suferințe și după amăgiri în viața pământească. Astfel crește fericirea lor de-a trăi. Mântuirea li-o dă numai credința.

Întărind, și nu slăbind credința creștină, va putea să vie, mai ales prin mijlocirea presei, pacea și dragostea între oameni și popoare.

Pe drumul catolicizării unației, apucând nu numai monseniorii Blajului, ci și cei dela societatea greco-catolică mirenească Agrul, nu este de prisos să cunoaștem (pe lângă părerea răposatului canonic Augustin Bunea, care mai bucură se făcea protestant, decât romano-catolic), și părerea fraților noștri din România veche în problema confesională din Ardeal: unirea cu Roma. Revista Viitorul (în Nrul 23 din Dec. 1934), ne dă, sub iscălitura dlui Ion Gh. Savin, următoarele aprețieri în problema amintită:

„Pentru noi — cei din vechiul regat — românii uniți au fost priviți întotdeauna drept victime ale unor vicisitudini istorice, care abea așteaptă clipa eliberării politice spre a se descătușa și de obezile confesionale. De aceea noi, în vechiul regat, nici n'am făcut vreodată distincție confesională între frații din Ardeal. Cum n'au făcut de altfel nici Ardelenii uniți veniți dincoace, frecventând bisericile ortodoxe, fiind membri devotați ai diferitelor acțiuni și societăți religioase inițiate de biserici parohiale ortodoxe, deținând funcțiuni publice la instituții pur ortodoxe, profesori de seminarii teologice etc. E știut că Veniamin Costache însuși adusesse la Socola și câțiva profesori uniți, de a căror «ortodoxie» se va fi

tării culturii române. Orientarea culturii române era a doua problemă a timpului și de felul cum s'a soluționat o depins orientarea culturii române. Senzul orientării culturale s'a dat de către urmașii latinștilor în Ardeal și de către Junimea din Iași.

În Ardeal, unde predomina spiritul și concepțiile școlii latiniste, se pornea dela ideea latinității noastre și se stăruia să se formeze o cultură, ale cărei caractere să fie, dacă nu identice, cel puțin apropiate de caracterele culturii latine. În Moldova, în Iași, la Junimea, se susținea concepția culturii românești. Latinștii ofereau o formulă de cultură străină de sufletul nostru; junimiștii ofereau formula culturii naționale, care să prindă toate caracterele specifice ale structurii noastre etnice, ca singura expresie viabilă a realităților organice ale neamului. Prima formulă de cultură se răzima pe o concepție greșită, produsă de gândirea raționalistă a școlii ardeleni; cea din urmă avea la bază înțelegerea sănătoasă a realităților și încrederea în posibilitățile de creație ale spiritului românesc.

Curentul junimist tindea la înlăturarea curentelor nesănătoase din cultură, spre unificarea tendințelor culturale și în spre afirmarea spiritului creator. În interesul desvoltării unitare a culturii române, concepțiile junimiste trebuiau întreguite de idei ale neamului românesc.

trăiau în condițiuni neprielnice desvoltării culturale, cu orizonturi strâmte și patriarhale, dar cari au păstrat în cele mai grele vremuri instinctul înrudirii organice, legătura cu pământul și au conservat specificul rasei. Românii din Ardeal erau un popor de țărani cu apucături și viață patriarhală, legați unitar însă cu restul românilor, prin același fel de a trăi viața, de a-i înțelege rosturile și a-i simți bucuriile și durerile. Prin convețuirea îndelungată s'au adunat comori de simțire, concretizate în creațiile artistice poporane și au trăit tradițiuni, prin care s'a asigurat continuitatea vieții românești. Trebuia doar să apară un curent care să valorifice acest spirit autohton, să-l lege de lozincile vremii și să tindă spre înfăptuirea valorilor culturale, care să poarte caracterele specifice ale rasei.

Intellectualii ardeleni, din această vreme, nu puteau aduce o nouă orientare spirituală. Clasa intelectuală prin formația sa suflutească se prezenta nehotărâtă și neformată, pentru o reformă spirituală profundă, care să deschidă vieții culturale noi orizonturi. Trăia în forme culturale străine poporului. Chiar și pentru acei intelectuali, cari au primit educație în școlile românești, limba vorbită de popor era coruptă, poezia poporană sarbădă, pen-trucă erau românești și nu romane. Deși erau naționaliști, erau nefolositori desvol-

interesat totuși... Această ortodoxie nu mai era însă de nimic constrânsă și pătată odată ce purtătorul ei era dincolo de granițele silnice ale robiei, liber în țara lui, liber pentru credința și conștiința lui. Fiindcă eu unul nu pot face tuturor acestora insulta de a-i socoti niște acomodați și traficanți de ocazie cu convingerile și conștiința lor... In masa românismului liber se disolva și dispăreau însă fantomele unui trecut: spectrul Buda-pestei ca și cel al Romei. De aceea toți românii uniți, veniți din Ardeal în regat, se socoteau deslegați de apartenența bisericii unite, intrând direct în biserica ortodoxă».

Va să zică toți acești greco-catolici, erau pentru revenire la ortodoxie.

Viața Ilustrată intrând în anul al doilea de apariție, își continuă lucrul, în slujba familiei ortodoxe, cu avântul cu care l-a început.

E rândul acestor familii să prețuiescă, în interesul lor, această străduință creștinească și românească, dând puțină conducătorilor revistei să-și urmeze frumoasa muncă de până acum, desăvârșindu-o tot mai mult.

Revista **Viața Ilustrată**, ce apare sub ocrotirea FOR-ului, secția Sibiu, a fost salutată dela început ca o publicație de absolută și neapărată trebuință pentru familiile ortodoxe, cărora li-a dat și le dă puțină unor îndeletniciri superioare spirituale de creștinism.

În paginile ei se tâlmăcesc lucruri și fapte ce ne privesc foarte de aproape, probleme dela ordinea zilei de interes pentru ori care suflet religios român.

Ceice înțeleg rostul vremii în care trăim, nu vor întârzia a se abona la această splendidă revistă, răspândindu-o în cercuri cât mai largi.

Primul număr din 1935 a apărut cu interesant și variat material și cu numeroase ilustrații. — Abonamentul pe o jumătate de an 100 Lei, pe un an întreg 200 Lei. Abonamente se fac în: Sibiu, Academia Teologică „Andreiană” sau la Librăria Arhidiecezană.

Alegerea de mitropolit al Moldovei. Consiliul central bisericesc a expediat convocările prin care membrii Congresului național bisericesc și ai adunării eparhiale a Moldovei sânt chemați pentru ziua de 23 Ianuar 1935 în vederea alegerii noului mitropolit al Moldovei.

tării culturale. Lipseau în Ardeal capitalul spiritual și material, linia fixată prin tradiție a creațiilor mari, experiențele și exemplele, după cari o clasă cultă să se orienteze.

Exagerările latiniste au stagnat dezvoltarea culturii ardeleni, au izolat preocupările culturale de masa mare a poporului. În dorința de a dovedi latinitatea neamului au mers de multeori până acolo, încât au ajuns la negarea spiritualității românești. Exagerările latinistilor își găsesc explicația în concepția raționalistă prin care au văzut problemele. Și de aici și tendința lor de a crea o cultură cu caractere latine. Este adevărat că neamul românesc e de origine latină, dar în decursul timpului a evoluat. În ființa sa, în structura sa socială și psihică au pătruns elemente noi. Imprejurările istorice și schimbările fatale determinate de legile evoluției nu puteau fi înțelese prin concepția raționalistă. Izolarea spiritualității Ardealului și sterilitatea culturală, au fost urmările fatale ale acestei concepții greșite. Izolării culturale a Ardealului, de restul vieții culturale românești, i-a urmat refractarismul cultural al Ardelenilor, față de ceea ce se petrecea în centrele de adevărată creație românească. Limba literară din Ardeal, întortocheată și neromânească, a împiedecat și ea pătrunderea în Ardeal a scrierilor literare din România.

În atențiunea preoțimii noastre

In legătură cu mișcarea religioasă din sânul Bisericii noastre, cunoscută sub numirea „Oastea Domnului”, dăm preoțimii noastre următoarele lămuriri:

Cucernicul preot Iosif Trifa, — care din încredințarea autorității bisericești a avut însărcinări în legătură cu mișcarea religioasă „Oastea Domnului”, precum și cu publicațiunile ei periodice „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului”, — din cauză de boală, și-a cerut dimisia din funcțiunea bisericească ce a avut.

P. V. Consiliu arhiepiscopesc, în ședința secției bisericești din 2 Ianuarie c. a primit dimisia pâr. I. Trifa, absolvându-l totodată și de încredințările ce le avea în legătură cu „Oastea Domnului” și cu publicațiunile ei.

De multă vreme I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae s'a preocupat de lărgirea cadrelor misiunii religioase care se îndeplinea prin Oastea Domnului. Acum a sosit momentul pentru realizarea acestui lucru. Astfel gazetele „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului” apar acum sub conducerea unui larg comitet de redacție, patronat de I. P. Sf. Sa. Preoțimea noastră, în acest nou stadiu al mișcării „Oastea Domnului”, va lua cu și mai multă energie conducerea ei în parohii, va răspândi gazetele de propagandă religioasă, trimise acum din Tipografia Arhidiecezană, printre credincioșii bisericii noastre, va face abonamente printre ei, vor da toate lămuririle și îndrumările precise în legătură cu Oastea Domnului. Orice corespondență a ostașilor, scrisori, mandate postale se vor trimite **NUMAI** pe adresa: Strada Mitropoliei Nr. 45 — Sibiu. Credincioșii cari au fost abonați la foaia „Oastea Domnului” singură, vor fi lămuiriți să se adreseze: Strada Mitropoliei Nr. 45, trimițând aici abonamentele, căci din altă parte nu o mai pot primi.

6 întâmplare cu tâlc nu prea vechi

In viața românească din Ardeal s'au petrecut și se petrec încă multe întâmplări ciudate, cari ilustrează de minune spiritul de apostolie mercantilistă al catolicismului cu mască răsăriteană, întâmplări cari ascund pe de altă parte suferințe tragice pentru atâtea biete suflete românești. Să dăm acum una din aceste întâmplări, care se află în „arhiva vie” a unui martor ocular al ei:

Protopopul uniât [cel de „altă dată”] din Geoagiu primise dela Papa Romei o „Intențiune” prin care — printre altele — li se oferă o sumă respectabilă tuturor acelor cari vor prezenta convertiți la catolicism. Se fixa o anumită sumă pentru fiecare grupă de câte 5 persoane convertite.

In Geoagiu viețuia — pe atunci — între ceilalți ortodocși de baștină și o familie care avea un copil slugă la Orăștie. Casa acestei familii era îndatorată la bancă cu suma de 35 zlofi. Sosind scadența, omul nu-și putu face rost de plată și astfel casa era pe cale să fie licitată. Omul, jeluindu-se în dreapta și stânga după ajutor dela oameni, iată că dă peste «marinimozitatea» protopopului uniât. Protopopul îl chemă pe om la sine și-i spuse: îți dau eu bani ca să-ți scoți casa din ghiarele licitației, căci mi-e milă să te văd mâine-zi în stradă. Dar iată în ce condițiuni te ajut: îți plătesc toată datoria ce ai fără ca să-mi mai plătești vre-odată acești bani, însă în schimb să treci cu toată familia la noi la «uniți».

(Ceia se s'a petrecut în mintea și în inima nenorocitului om — la auzul acestei sentințe — e greu chiar și de închipui).

Omul, cerând puțin răgaz, s'a întors la casa sa și acolo — strânși unii lângă alții (el cu nevasta și cu copiii lui), cu fețele pline de durere, se luptau cu ispita, până ce în cele din urmă omul tulburat în toate mădulările sale, plecă să spună protopopului că se lapadă de credința strămoșilor lui, el cu nevasta, cu feciorii și cu fetele lui.

Actul s'a făcut. „Intențiunea” s'a săvârșit. Ite, „Missa est”.

Sluga se înfiorcă la Orăștie și spune stăpânului său: «ne-am dat celui rău, căci altfel nu puteam scăpa de datorie».

Oare cât de mare li-e sâmbria la ceice și azi umblă să cumpere credința oamenilor?

Anastasia Teodorul

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul **Telegraful Român**

INFORMAȚIUNI

Mulțumire. I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Nicolae exprimă pe această cale vii mulțumiri și împărtășește arhieresti binecuvântări tuturor celor ce i-au trimis felicitări din prilejul Anului nou și le urează An nou cu sănătate și mulțumire întru Domnul.

Distincții. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, apreciind zelumul și roadele activității pastorale a împărtășit binecuvântarea arhierescă pentru a purta brâu roșu următorilor preoți: Petru Todoran din Curechiu (prot. Băiș); Ioan Ludu din Prejmer (prot. Brașov); Petru Lula din Bobalna (prot. Geoagiu); Iordan Curcubătă din Budila și Aurel Radu din Hăghig (prot. Sf. Gheorghe); Asachie Marcovici din Lepindea (prot. Târnava) și Nicolae Florea din Baia de Criș (prot. Zarand). Felicitări.

Hirotoniri. Clericul Iacob Bozocoa, profesor de religie în Sebeș-Alba a fost hirotonit la Anul nou întru diacon. — Au fost hirotoniți întru presbiteri următorii clerici: Ștefan Corpadea pentru parohia Prihodiște, Adrian Marian pentru parohia Jac, Nicolae Săbău pentru Gusu, Petru Filip pentru Cigmău și Alexandru Coman capelan pentru Sebeș.

† Alecsandrina Moga, născută baron Popp, soția dlui medic General Dr. G. Moga din Sibiu, a răposat în 30 Decembrie 1934 în etate de 67 ani. Însmormântarea i s'a făcut în 1 Ianuar 1935, dela capela cimitirului în cavoul familiar în Sibiu. S'a stâns un suflet bun și nobil. Odihnească cu dreptii!

† Eugen Tordășianu, un om de bine, cucernic ortodox, cunoscut și ca scriitor pentru popor, fratele mai mic al regretatului Victor Tordășianu, s'a săvârșit din viață la 1 Ianuar 1935, împărtășit cu sfințele taine, în vârstă de 72 ani. Însmormântarea rămășițelor sale pământești s'a făcut Joi 3 Ianuar din capela cimitirului central din Sibiu. Fie-i pomenirea veșnică!

Jalnica familie Babeș mulțumește cu recunoștință, pe calea aceasta, tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cari au luat parte la marea durere ce am suferit prin moartea vrednicului și scumpului nostru soț și tată, Preotul George Babeș, decedat la 17 Decembrie 1934.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Luni, în 7 Ianuar 1935 (Sf. Ioan Botezătorul), va predica părintele Gh. Secaș.

Răscumpărări. Dl Ioan Rebegea, director la „Albina”, și-a rescumpărat felicitările de ziua onomastică cu 500 Lei, dăruind fondului săracilor din Sibiu-cetate. — Dl Teodor Moldoveanu, privatier în Sibiu, și-a rescumpărat felicitările de ziua nașterii cu 100 Lei, dăruind pentru ajutorarea ucenicilor dela meserii. — Dl Ioan Stanciu, măestru zugrav, și dl Ioan Ciontea măestru lăcătuș, și-au rescumpărat felicitările de ziua numelui cu câte 100 Lei, dăruind Reuniunii meseriașilor români din Sibiu. *Comitetul.*

Dela primăria municipiului Sibiu. Potrivit legii de pregătire premilitară, toți tinerii născuți în anii 1915 și 1916, cari la data de 31 Decembrie împlinesc 18 și 19 ani, fie că sânt născuți pe teritoriul județului și municipiului Sibiu, fie că se găsesc numai temporar la școli, fabrici, ateliere, meserii, etc. din cuprinsul municipiului Sibiu, sânt obligați a urma instrucția de pregătire premilitară. Tinerii se vor prezenta în ziua de 12 Ianuar 1935, ora 14, [2 p. m.], pe terenul de sport O. N. E. F., pentru a li se face vizita medicală și a fi repartizați pe centre și subcentre. Acei cari nu vor răspunde acestei chemări, vor suferi rigorile legii, atât ei, cât și părinții sau patronii tinerilor.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Revue de Transylvanie, importanta publicație în limba franceză, tipărită la Cluj, sub auspiciile „Astrei”, a apărut în Nr. 3, cu bune articole și informații, datorite dlor S. Dragomir, D. D. Roșca, V. Moldovanu ș. a.

Transilvania, buletin de tehnică culturală, a apărut Nr. 6, cu material informativ, istoric și cultural, și cu interesante amintiri.

Nr. 10760 1934 Școl.

Concurs

Pentru completarea postului al III-lea de învățătoare, înființat prin ordinul ministerial Nr. 213233/1934 la școala de aplicație a secției de fete dela școala normală ort. „Andrei Șaguna” din Sibiu se publică concurs.

Concursul se va ține la secția de fete a Școlii normale în 11 Ianuarie 1935 la ora 9 dimineața în conformitate cu dispozițiile din Deciziunea On. Minister al Instrucțiunii Nr. 128506/1934 și va consta din: o probă scrisă cu subiect fixat de Minister, o probă orală — colocviu — din pedagogie în special și din celelalte materii de învățământ din programul școlii normale — și din o probă practică.

Învățătoarele, care doresc a participa la acest concurs, vor înainta cel mult până la 10 Ianuarie 1935 cerere către Direcțiunea școlii normale ort. „Andrei Șaguna” secția de fete în Sibiu, cu dovada:

1. că la examenul de capacitate și definitivat au obținut cel puțin media 8 (opt).
2. că la toate inspecțiile au fost notate cel puțin cu evaluatul bine,
3. că nu au suferit nici o pedeapsă,
4. Că sunt creștine de legea ortodoxă.

Sibiu, din ședința secției culturale dela 18 Decembrie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc

Concurs

În conformitate cu art. 11 p. 4 din Regulamentul Academiei Teologice „Andreiană” din Sibiu, se publică concurs pentru ocuparea catedrei vacante de Teologie Dogmatică dela această Academie.

Concurenții vor înainta în termen de 15 zile dela prima publicare a acestui concurs în „Telegraful Român” cerere Consiliului Arhiepiscopesc Ortodox român din Sibiu, cu următoarele documente:

1. Act de naștere și de botez,
2. Diploma de bacalaureat,
3. Licența și doctoratul în Teologie dela o facultate teologică ortodoxă,
4. Lucrări tipărite de specialitate,
5. Alte eventuale certificate de serviciu și documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința secției bisericești dela 18 Decembrie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc